

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 maart 2003

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 31 van de wet
van 15 juni 1935 betreffende het gebruik
der talen in gerechtszaken**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Servais VERHERSTRAETEN**

INHOUD

I. Inleidende uiteenzetting van de heer T. Giet	3
II. Algemene bespreking	3
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	4

Voorgaande documenten :

Doc 50 2355/ (2002/2003) :

001 : Wetsvoorstel van de heer Giet.
002 en 003 : Amenementen.

Zie ook :

005 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 mars 2003

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 31 de la loi du
15 juin 1935 concernant l'emploi
des langues en matière judiciaire**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
M. Servais VERHERSTRAETEN

SOMMAIRE

I. Exposé introductif de M. T. Giet	3
II. Discussion générale	3
III. Discussion des articles et votes	4

Documents précédents :

Doc 50 2355/ (2002/2003) :

001 : Proposition de loi de M Giet.
002 et 003 : Amendement.

Voir aussi :

005 : Texte adopté par la commission.

**Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :**
Voorzitter / Président : Fred Erdman

A. — Vaste leden / Membres titulaires :

VLD	Hugo Coveliers, Guy Hove, Fientje Moerman.
CD&V	Jo Vandeurzen, Tony Van Parys, Servais Verherstraeten.
Agalev-Ecolo	Martine Dardenne, Fauzaya Talhaoui.
PS	Thierry Giet, Karine Lalieux.
MR	Anne Barzin, Jacqueline Herzet.
Vlaams Blok	Bart Laeremans, Bert Schoofs.
SPA	Fred Erdman.
CDH	Joseph Arens.
VU&ID	Geert Bourgeois.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants :

Jacques Germeaux, Stef Goris, Bart Somers, Geert Versnick.
Simonne Creyf, Yves Leterme, Trees Pieters, Joke Schauvliege.
Kristien Grauwels, Mirella Minne, Géraldine Pelzer-Salandra.
Maurice Dehu, Claude Eerdekins, Yvan Mayeur.
Pierrette Cahay-André, Olivier Maingain, Jacques Simonet.
Gerolf Annemans, Alexandra Colen, Filip De Man.
Els Haegeman, Peter Vanvelthoven.
Joëlle Milquet, Jean-Jacques Viseur.
Karel Van Hoorebeke, Els Van Weert.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
FN	:	Front National
MR	:	Mouvement Réformateur
PS	:	Parti socialiste
CDH	:	Centre démocrate Humaniste
SPA	:	Socialistische Partij Anders
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21
Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA : Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)	CRIV : Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV : Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN : Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM : Réunion de commission (couverture beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : publicaties@deKamer.be	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : publications@laChambre.be
---	--

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergadering van 18 maart 2003.

I.— INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE HEER THIERRY GIET

De spreker verwijst naar een recente terechtzitting die heeft plaatsgevonden in het hof van beroep te Luik en waarbij de bijstand van een tolk werd geweigerd aan een Nederlandstalige burgerlijke partij. Zonder de gegrondeheid van de beslissing van de voorzitter van de kamer van inbeschuldigingstelling te willen betwisten, laat die beslissing de ondertekenaars van dit wetsvoorstel toch niet onberoerd. De wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken maakt de inschakeling van een tolk immers slechts mogelijk ten gunste van de beklaagde. Een soortgelijke inschakeling zou het bij de onderzoeksgerechten vigerende principe van de besloten terechtzitting schenden.

In het raam van de talrijke al doorgevoerde of nog lopende hervormingen die ertoe strekken de burgerlijke partij in het geding een reële status als partij te verlenen, is het aangewezen haar tevens het recht toe te kennen een beroep te doen op de diensten van een tolk wanneer het geding verloopt in een taal die niet de hare is.

De voorgestelde wijziging van de wet van 15 juni 1935 strekt er alleen toe een vergetelheid recht te zetten die op het conto van de wetgever te schrijven is toen hij de diverse wetten tot hervorming van de strafrechtspleging goedkeurde.

Diverse amendementen werden ingediend teneinde de strekking van het voorstel uit te breiden. Terwijl de wet van 1935 steunde op het principe naar luid waarvan de inschakeling van een tolk op de terechtzitting beperkt bleef tot de casus waarbij de rechter de taal van de burgerlijke partij niet zou begrijpen, strekken de amendementen ertoe in een soortgelijke inschakeling te voorzien wanneer de burgerlijke partij de taal waarin het geding verloopt, niet machtig is. Aldus waarborgt men dat de burgerlijke partij en de beklaagde gelijke rechten genieten.

II.— ALGEMENE BESPREKING

Voorzitter *Fred Erdman (SPA)* wijst erop dat tijdens de eerste debatten die in de jaren 1996-1997 over de hervorming van de rechtspleging voor het hof van assisen werden gevoerd, de toenmalige minister van Justitie,

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de loi en sa réunion du 18 mars 2001.

I.— EXPOSÉ INTRODUCTIF DE M. THIERRY GIET

L'orateur renvoie à une récente audience de la chambre des mises en accusation de la cour d'appel de Liège, lors de laquelle l'aide d'un interprète fut refusée à une partie civile néerlandophone. Sans contester le bien-fondé de la décision du président de la chambre des mises en accusation, les signataires de la présente proposition de loi se sont émus de cette situation. La loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire ne permet en effet l'intervention d'un interprète qu'en faveur du prévenu. Une telle intervention violerait le principe du huis clos en vigueur devant les juridictions d'instruction.

Dans le cadre des nombreuses réformes accomplies ou en cours visant à conférer à la partie civile un réel statut de partie au procès, il convient de lui octroyer également le droit de recourir aux services d'un interprète lorsque la procédure se déroule dans une autre langue que la sienne.

La modification de la loi du 15 juin 1935 proposée ne vise qu'à réparer un oubli survenu lors de l'adoption des différentes lois réformant la procédure pénale.

Différents amendements ont été déposés afin d'éteindre la portée de la proposition. Alors que la loi de 1935 reposait sur le principe selon lequel l'intervention d'un interprète à l'audience était limitée au cas où le juge ne comprendrait pas la langue de la partie civile, les amendements visent à prévoir une telle intervention lorsque la partie civile ne comprend pas la langue de la procédure. Il s'agit d'assurer ainsi l'égalité des droits entre la partie civile et le prévenu.

II.— DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Fred Erdman (PS), président, rappelle que lors des premiers débats concernant la réforme de la procédure devant la cour d'assises en 1996-1997, le ministre de la Justice, M. Tony Van Parys, avait déposé des amende-

de heer Tony Van Parys, een aantal amendementen had ingediend met een soortgelijke strekking als het thans ter bespreking voorliggende wetsvoorstel. De eerstgenoemde amendementen strekten evenwel tot wijziging van het Wetboek van strafvordering.

De spreker heeft bijgevolg twee amendementen ingediend met betrekking tot het statuut van de burgerlijke partij voor het hof van assisen. Amendement nr. 1 heeft betrekking op de casus waarbij de burgerlijke partij de taal van het geding niet begrijpt, amendement nr. 2 op die waarbij de burgerlijke partij doofstom is.

Minister van Justitie, Marc Verwilghen betuigt zijn instemming met het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel. De wetgever heeft tal van inspanningen geleverd om de assisenprocedure te moderniseren, maar blijkbaar zijn sommige details nog voor verbetering vatbaar. Het door de heer Giet c.s. ingediende wetsvoorstel is dus welkom.

Het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel is baanbrekend. In de wet van 15 juni 1935 staat de persoon van de magistraat centraal in de rechtspleging. Het was immers een absolute vereiste dat hij de beklaagde verstand, en dus moest hij zich laten bijstaan door een tolk als hij de taal van de beklaagde niet verstand. In het door de heer Giet ingediende wetsvoorstel, dat uitgaat van een moderne opvatting van de strafrechtspleging, is de rol van de burgerlijke partij even belangrijk als die van de beklaagde.

De budgettaire weerslag van dit wetsvoorstel valt momenteel moeilijk in te schatten. De Staat zou principieel de bijkomende kosten wegens veelvuldiger prestaties van de tolken moeten kunnen dragen.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 1bis

De heer Thierry Giet (PS) dient amendement nr. 3 in, dat ertoe strekt een artikel 1bis in te voegen, luidend als volgt :

ments poursuivant un objectif similaire à celui de la proposition de loi à l'examen. Ces amendements tendaient toutefois à modifier le Code d'instruction criminelle.

L'orateur a donc déposé deux amendements concernant le statut de la partie civile devant la cour d'assises. L'amendement n° 1 vise le cas de la partie civile ne comprenant pas la langue de la procédure. L'amendement n° 2 vise le cas de la partie civile sourde-muette.

Le ministre de la Justice, M. Marc Verwilghen, approuve la proposition de loi à l'examen. De nombreux efforts ont été accomplis par le législateur afin de moderniser la procédure devant la cour d'assises, mais il appert que certains détails doivent encore être améliorés. La proposition de loi de MM. Giet et consort est donc bienvenue.

La proposition de loi à l'examen est innovatrice. La loi du 15 juin 1935 concevait la procédure comme centrée sur la personne du magistrat. C'était lui qui devait absolument comprendre le prévenu et, donc, se faire assister d'un interprète lorsqu'il ne comprenait pas la langue de celui-ci. La proposition de loi de M. Giet part d'une conception plus moderne de la procédure pénale, dans laquelle la partie civile joue un rôle égal à celui du prévenu.

Quant aux implications budgétaires de la présente proposition, ils sont difficiles à évaluer actuellement. Mais les frais supplémentaires engendrés par le plus grand nombre de prestations d'interprètes doivent, par principe, pouvoir être assumés par l'Etat.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation. Il est adopté à l'unanimité.

Art. 1^{erbis}

M. Thierry Giet (PS) dépose un amendement n° 3 visant à insérer un article 1^{erbis} libellé comme suit :

«Art. 1bis.— Artikel 30, tweede lid, van wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Een partij die in persoon verschijnt en die de taal van de rechtspleging niet begrijpt, wordt bijgestaan door een tolk, die alle mondelinge verklaringen vertaalt.» (DOC 50 2355/003, nr. 3)».

*
* *

Amendement nr. 3 wordt eenparig aangenomen.

Art. 1ter (nieuw)

De heer Thierry Giet (PS) dient amendement nr. 4 in, dat ertoe strekt een artikel 1ter toe te voegen, luidend als volgt:

«Een artikel 1ter invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1ter.— In artikel 30bis, van dezelfde wet worden de woorden «of de beklaagde, naar gelang van het geval,» weggelaten.».(DOC 50 2355/003, nr. 4)».

*
* *

Artikel 1ter wordt eenparig aangenomen.

Art. 2 (nieuw)

De heer Thierry Giet (PS) dient amendement nr. 5 in, dat ertoe strekt dit artikel 4 te vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 31 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 31.— In alle ondervragingen van het vooronderzoek en van het onderzoek, alsmede voor de onderzoeks- en vonniscgerechten, gebruiken de partijen die in persoon verschijnen voor al hun mondelinge verklaringen de taal van hun keuze.

De partijen die de taal van de rechtspleging niet begrijpen, worden bijgestaan door een tolk, die alle mondelinge verklaringen vertaalt.

De vertaalkosten komen voor rekening van de Schatkist.»).(DOC 50 2355/003, nr. 5)».

«Art. 1bis. — L'article 30, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire est remplacé par l'alinéa suivant :

«Une partie qui compareît en personne et qui ne comprend pas la langue de la procédure est assistée par un interprète qui traduit l'ensemble des communications verbales.».(DOC 50 2355/003, n° 3) »

*
* *

L'amendement n° 3 est adopté à l'unanimité.

Art. 1ter (nouveau)

M. Thierry Giet (PS) dépose un amendement n° 4 visant à ajouter un article 1ter ainsi libellé :

«Insérer un article 1ter, libellé comme suit :

«Art. 1ter. — A l'article 30bis de la même loi, les mots «ou le prévenu selon le cas» sont supprimés.».(DOC 50 2355/003, n° 4) ».

*
* *

L'article 1ter est adopté à l'unanimité.

Art. 2 (nouveau)

M. Thierry Giet (PS) dépose un amendement n° 5 visant à ajouter un article 4 ainsi libellé :

« L'article 31 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 31. — Dans tous les interrogatoires de l'information et de l'instruction ainsi que devant les juridictions d'instruction et les juridictions de jugement, les parties qui comparaissent en personne font usage de la langue de leur choix pour toutes leurs déclarations verbales.

Les parties qui ne comprennent pas la langue de la procédure sont assistées par un interprète qui traduit l'ensemble des communications verbales.

Les frais de traduction sont à charge du trésor.».(DOC 50 2355/003, n° 5) »

*
* *

Artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3 (nieuw)

De heer Thierry Giet (PS) dient amendement nr. 6 in, dat ertoe strekt een artikel 3 toe te voegen, luidend als volgt:

«Artikel 32, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Wanneer de magistraten, de agenten die met het verhoor van de getuigen belast zijn of één van de partijen die taal niet kennen, wordt een beroep gedaan op een tolk, die alle mondelinge verklaringen vertaalt.»..».

VERANTWOORDING

Het algemeen opzet van de wet van 15 juni 1935 in verband met de rechten van de beklaagde of de verdachte is vervat in artikel 31 ervan. De beklaagde maakt voor zijn mondelinge verklaringen gebruik van de taal van zijn keuze. Indien de magistraat die taal niet begrijpt, doet hij een beroep op een tolk. Dat principe geldt ook voor artikel 32.

Thans wordt het optreden van een tolk dus bepaald door het gebrek aan kennis van de taal van de beklaagde door de magistraat.

Het wetsvoorstel wijkt af van dat algemeen opzet aangezien het als criterium voor het inschakelen van een tolk het gebrek aan kennis van de taal van de rechtspleging door de burgerlijke partij hanteert.

Met andere woorden, de tolk wordt niet aangewezen omdat de rechter maar wel de burgerlijke partij een en ander zou begrijpen. Het wetsvoorstel roept een onevenwichtigheid in het leven tussen de rechten van de beklaagde en die van de burgerlijke partij. Mocht die kwestie voor het Arbitragehof worden gebracht, dan zou dat kunnen leiden tot de vernietiging van de voorgestelde bepaling.

Voorts is het wetsvoorstel alleen van toepassing op de strafrechtspleging en niet op de burgerlijke rechtsvordering of op de rechtspleging in handelszaken. Dat dreigt een tweede scheeftrekking in het leven te roepen, die door het Arbitragehof zou kunnen worden vernietigd.

Dit amendement reikt een alternatieve oplossing aan die erin bestaat in de wet van 15 juni 1935 een nieuwe algemene regel in te voeren die elke mogelijkheid van discriminatie voorkomt. (DOC 50 2355/003, nr. 6)».

*
* *

L'article 2 est adopté à l'unanimité.

Art. 3 (nouveau)

M. Thierry Giet (PS) dépose un amendement n° 6 visant à ajouter un article 3 ainsi libellé :

« L'article 32, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire est remplacé par l'alinéa suivant:

« Si les magistrats ou les agents chargés de l'audition des témoins ou une partie ne connaissent pas cette langue, il est fait appel à un interprète, qui traduit l'ensemble des communications verbales. »..».

JUSTIFICATION

L'économie générale de la loi du 15 juin 1935 en ce qui concerne les droits du prévenu ou de l'inculpé est exprimé dans l'article 31. Pour ses déclarations verbales, le prévenu utilise la langue de son choix. Si le magistrat ne comprend pas cette langue, il fait appel à un interprète. Ce principe vaut également pour l'article 32.

A l'heure actuelle, c'est donc le défaut de la connaissance par le magistrat de la langue du prévenu qui conduit à l'intervention d'un interprète.

La proposition de loi déroge à cette économie générale en ce qu'elle fixe pour critère de l'intervention d'un interprète le défaut de connaissance de la langue de la procédure par la partie civile.

Autrement dit, l'interprète n'est pas désigné pour que le juge comprenne mais pour que la partie civile comprenne. Dès lors, la proposition crée un premier déséquilibre entre les droits du prévenu et ceux de la partie civile, ce qui risquerait d'entraîner, en cas de saisine de la Cour d'arbitrage, une annulation de cette nouvelle disposition proposée.

Ensuite, la proposition de loi ne s'applique qu'à la procédure pénale et non aux procédures civiles et commerciales, ce qui risque de créer un second déséquilibre risquant d'être sanctionné par la Cour d'arbitrage.

Le présent amendement consiste en une solution alternative insérant une nouvelle règle générale dans la loi du 15 juin 1935 qui évite toute possibilité de discrimination. (DOC 50 2355/003, n° 6)»

*
* *

Artikel 3 wordt eenparig aangenomen.

Art. 4 (nieuw)

De heer Fred Erdman (S.P.A) dient amendement nr. 1 in, dat ertoe strekt een artikel 4 in te voegen, luidend als volgt:

«In artikel 332 van het Wetboek van Strafvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) In het eerste lid worden tussen de woorden «de beschuldigde,» en de woorden «de getuigen», de woorden «de burgerlijke partij,» ingevoegd;

B) In het vierde lid worden tussen de woorden «de beschuldigde» en de woorden «en van de procureur-generaal», de woorden «, van de burgerlijke partij» ingevoegd.».

VERANTWOORDING

Tijdens de parlementaire behandeling van het voorstel 1085/1-1996-97 was gebleken dat, op verschillende punten in de procedure voor het assisenhof, de burgerlijke partij niet op dezelfde voet wordt behandeld als de beschuldigde. De toenmalige minister van Justitie, de heer Van Parys diende dan ook amendementen in op de artikelen 318 en 332 van het Wetboek van Strafvordering met de verantwoording «in het wetsvoorstel en in de amendementen worden meerdere wetswijzigingen voorgesteld met het oog op de procedurale gelijke behandeling van de verschillende partijen, waaronder de burgerlijke partij (zie amendementen nrs 36, 38 en 41, Kamer 1085/6-1996-97).

Men moet nu vaststellen :

a) dat door artikel 28 van de wet van 30 juni 2000 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, van artikel 27 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis en van artikel 837 van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de rechtspleging voor het hof van assisen te stroomlijnen (BS 17 maart 2001) in artikel 332 Wetboek van Strafvordering wel de gelijke behandeling werd bekomen van partijen voor de wraking van de tolk, maar niet voor de benoeming van een tolk;

b) dat, waar in artikel 332 Wetboek van Strafvordering een regeling wordt uitgewerkt naar doofstomme partijen toe, men hier geen oog heeft gehad voor de mogelijke situatie van een «doofstomme» burgerlijke partij.

De ingediende amendementen streven de volledig gelijke behandeling na op deze punten, onverminderd het feit of al

*
* *

L'article 3 est adopté à l'unanimité.

Art. 4 (nouveau)

M. Fred Erdman (S.P.A) dépose un amendement n° 1 visant à insérer un article 4 ainsi libellé :

« À l'article 332 du Code d'instruction criminelle sont apportées les modifications suivantes :

A) Dans l'alinéa 1er, les mots « la partie civile, » sont insérés entre les mots « l'accusé, » et les mots « les témoins » ;

B) À l'alinéa 4, les mots « de l'accusé ni du procureur général » sont remplacés par les mots « de l'accusé, de la partie civile ou du procureur général ». ».

JUSTIFICATION

Au cours de l'examen parlementaire de la proposition 1085/001-1996-97, il est apparu que, sur certains points de la procédure devant la Cour d'assises, la partie civile ne bénéficiait pas du même traitement que l'accusé. Le ministre de la Justice de l'époque, M. Tony Van Parijs, a dès lors présenté des amendements aux articles 318 et 332 du Code d'instruction criminelle dont la justification précisait « La proposition de loi déposée ainsi que les amendements proposent plusieurs modifications légales en vue d'assurer un même traitement procédural pour les différentes parties, dont la partie civile » (voir amendements n°s 36, 38 et 41 DOC Chambre 1085/6-1996-97).

Il est à noter aujourd'hui :

a) que l'article 28 de la loi du 30 juin 2000 modifiant le Code d'instruction criminelle, l'article 27 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive et l'article 837 du Code judiciaire, en vue de rationaliser la procédure devant la cour d'assises (*Moniteur belge* du 17 mars 2001) prévoit, à l'article 332 du Code d'instruction criminelle, un traitement identique pour les différentes parties en ce qui concerne la récusation de l'interprète mais pas en ce qui concerne la désignation d'un interprète ;

b) que, si l'article 333 du Code d'instruction criminelle prévoit une disposition pour les parties sourdes-muettes, on ne s'est, en l'occurrence, pas préoccupé de l'éventualité d'une partie civile « sourde-muette ».

Le présent amendement tend à prévoir un traitement parfaitement identique sur ces points, que ce soit la partie civile

dan niet op deze tolk door een burgerlijke partij een beroep wordt gedaan. Het argument dat deze partij wordt bijgestaan door een advocaat gaat niet op vermits de regeling wel bestaat voor de beschuldigde, die altijd moet worden bijgestaan door een advocaat.(DOC 50 2355/002, nr. 1)».

*
* *

Het nieuwe artikel 4 wordt eenparig aangenomen.

Art. 5 (nieuw)

De heer Fred Erdman (SPA) dient amendement nr. 2 in, dat ertoe strekt een artikel 7 in te voegen, luidend als volgt:

«In artikel 333 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) *Het tweede lid wordt aangevuld met de woorden «of van een doofstomme burgerlijke partij»;*

B) *In het vierde lid worden de woorden «, de burgerlijke partij» ingevoegd tussen het woord «beschuldigde» en de woorden «of de getuige»..».*

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 1.(DOC 50 2355/002, nr. 2)».

*
* *

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele aldus geamendeerde wetsvoorstel wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

De voorzitter,

Servais VERHERSTRAETEN

Fred ERDMAN

ou non qui ait fait appel aux services d'un interprète. L'argument selon lequel la partie civile est assistée d'un avocat dès lors que la réglementation existe en faveur de l'accusé, qui doit toujours être assisté d'un avocat, n'est pas pertinent. (DOC 50 2355/002, n° 1) »

*
* *

Le nouvel article 4 est adopté à l'unanimité.

Art. 5 (nouveau)

M. Fred Erdman (SPA) dépose un amendement n° 2 visant à ajouter un article 7 ainsi libellé :

« À l'article 333 du même code sont apportées les modifications suivantes :

A) *L'alinéa 2 est complété par les mots « ou d'une partie civile sourde-muette » ;*

B) *Dans l'alinéa 4, les mots « , à la partie civile » sont insérés entre les mots « à l'accusé » et les mots « ou au témoin » . ».*

JUSTIFICATION

Cf. amendement n° 1. (DOC 50 2355/002, n° 2) »

*
* *

L'article 5 est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble de la proposition de loi telle qu'amendée est adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

Le président,

Servais VERHERSTRAETEN

Fred ERDMAN